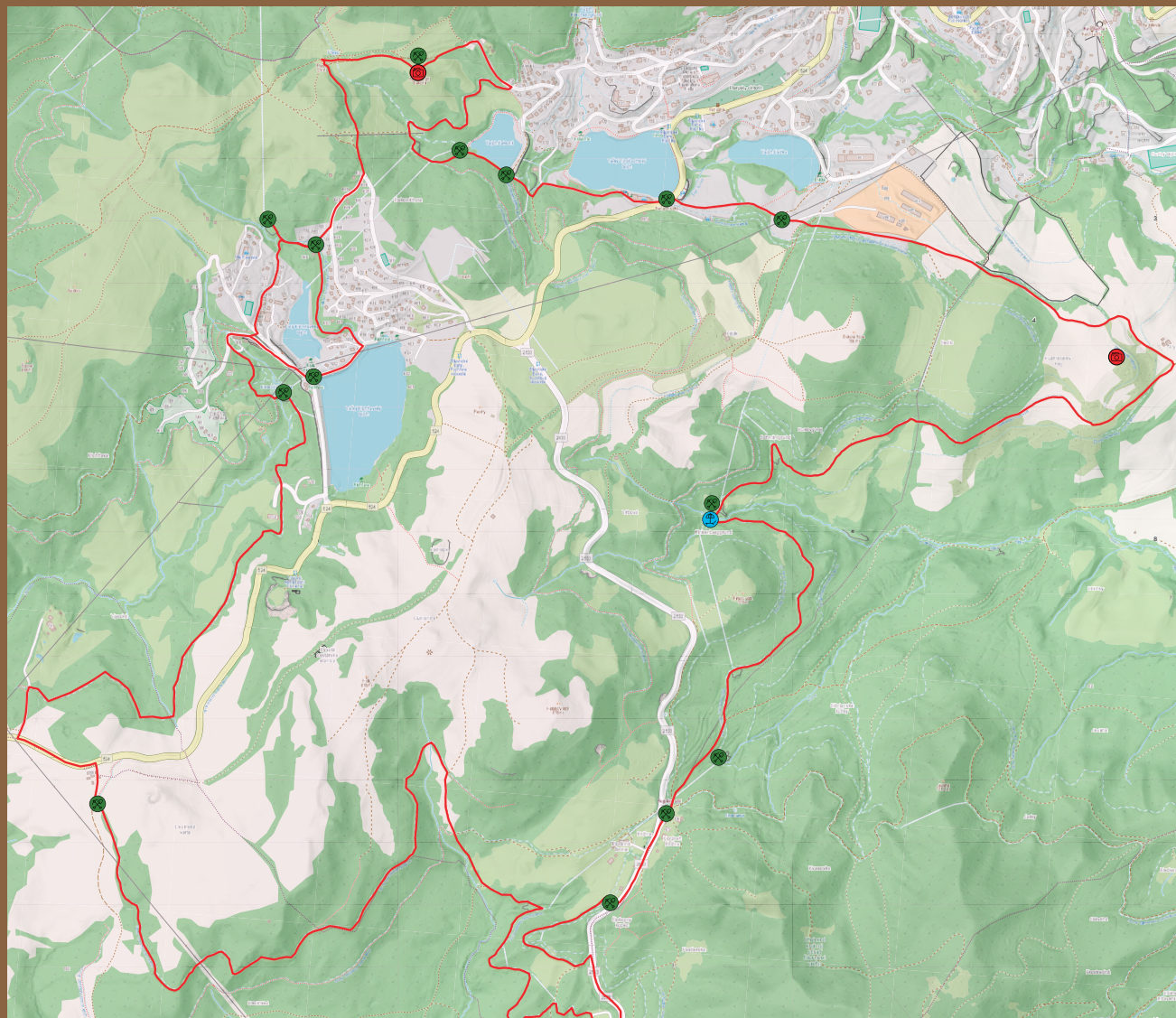

Vysvetlivky

- Trasa chodníka
- Náučno-informačná tabuľa
- Oddychové miesto
- Vyhliadka

Foto © Ján Petřík, Lubomír Lužina

BANSKASTIAVNICA.TRAVEL • SUPERVULKANSTIAVNICA.SK

Realizované s finančnou podporou
Ministerstva cestovného ruchu a športu SR.

Piargosky

VODOHOSPODÁRSKY CHODNÍK

História

Poznáte históriu budovania a význam jedinečného, unikátneho banského vodohospodárskeho systému v oblasti obce Štiavnické Bane? Pozývame vás na prechádzku najzachovalejšou a technicky najdokonalejšou časťou piargskej skupiny vodných nádrží (tajchov).

Tajch Bakomi

Chodník

Trasa chodníka je aj napriek svojej dĺžke presahujúcej 17 km fyzicky nenáročná a ubehne rýchlo každému, kto sa zahĺbi do slávnej minulosti tohto podsitnianskeho kraja. Prejsť ju môžete celoročne. Začína na hrádzi tajchu Veľká Richňava, pokračuje po Hlavnom richňavskom jarku k Hodrušskej vodnej štôlni. Ďalej sa napája ponad tajch Bakomi na sústavu banských jarkov vedúcich k tzv. partizánskym štôľňam – Hornej a Dolnej Bakomi štôlni. Z nich partizáni v závere druhej svetovej vojny (5. marec 1945) podnikali prepadovú akciu v tyle obranného pásma Nemcov, čo urýchlilo oslobodenie oblasti juhozápadne od Banskej Štiavnice.

Horňá Bakomi štôlna

Štiavnické Bane

Trasa chodníka následne pokračuje banskými jarkami popri tajchoch Veľká Vindšachta a Evička k panoramatickému výhľadu na krajinu bývalých starých baníckych osád – Siglisberg a Windšachta, ktorých spojením vznikla niekdajšia obec Piarg (dnes Štiavnické Bane). Popri viacerých vodných štôľňach pokračuje až k tajchu Počúvadlo. Odtiaľ sa vracia na hrádzu tajchu Veľká Richňava opäť po niekoľkých viac či menej zachovaných banských jarkoch s vodnými štôľňami.

Tajch Veľká Vidsachta

Šestnásť náučno-informačných tabúl vás takto prevedie časovými obdobiami výstavby jednotlivých súčastí tejto skupiny piargských tajchov. Väčšina sa z nich venuje jednému konkrétnemu tajchu, jeho vodným jarkom a štôľňam. Niektoré však opisujú jej komplexnejšie časti, napríklad vindšachtovné tajchy. Vodné jarky so štôľňami sa podľa funkcie rozdeľovali na: zberné jarky, ktoré zachytávali vodu zo širokého okolia pre napĺňanie jednotlivých tajchov a náhonné jarky, ktoré boli budované za účelom privádzania vody z tajchov na banské čerpace a ťažné stroje či úpravnícke zariadenia (stupy).

Najdôležitejším regulačným objektom vodohospodárskeho systému v oblasti Štiavnických Baní bola Krížna. Jeho nesmierne dôležitá funkcia spočívala v regulovaní prítoku vody zo zberných jarkov spod Sitna a Dekýša, buď do tajchu Veľká Vindšachta alebo Počúvadlo, podľa toho či bola potrebná na geograficky vyššie alebo nižšie lokalizovaných šachtách v oblasti obce Štiavnické Bane a úpravníckych zariadeniach v Štefultovskej doline.

Sitno

Pozornosť sa na náučno-informačných tabuliach nevyhýba ani hlavným postavám v histórii, ktoré sa pričínili o rozvoj a zdokonaľovanie vodohospodárskeho systému budovanom už začiatkom 16. storočia s jeho masívnym rozvojom v prvej polovici 18. storočia. Najvýznamnejšími osobnosťami boli nesporne Matej Kornel Hell, Samuel Mikovíni a Jozef Kornel Hell. Celkový dojem z trasy chodníka dopĺňa pompézny výhľad na kaskádovite lokalizovanú skupinu vindšachtovných tajchov, nádherné pohľady na rázovitú banskú krajinu pod Sitnom a priam panenské zákutia, kde stále prežíva miestny genius loci.

Krajina pod Sitnom